

05 / 2025

N° 43

RAINY KULTURY

maj

ISSN 2720-2259

Usłyszeć miasto

Paulina Pikiewicz współtworzy jeden z wielu projektów w roku XX-lecia Muzeum Miejskiego

TYCHY✓DOBRE MIEJSCE

weź mnie ze sobą!

BEZPŁATNY tyski miesięcznik kulturalny

Słowem wstępu

Maj kwitnie nam wydarzeniami.

W tym roku mija dwadzieścia lat od momentu otwarcia pierwszej wystawy w Muzeum Miejskim w Tychach. Te dwie dekady to tysiące odwiedzających, setki wystaw, spotkań i wydarzeń, dziesiątki publikacji – a wszystko to skupione wokół szeroko pojętego dziedzictwa Tychów. O odyskiwaniu pamięci i poszukiwaniu nowych narracji w tej niekończącej się opowieści o – wcale nie takim młodym – mieście mówi w wywiadzie na stronach 4–5 Maria-Lipok-Bierwiczonek i Aleksandra Matuszczyk, dwie dotychczasowe dyrektorki muzeum (obydwie za swoją działalność zostały uhonorowane Nagrodą Prezydenta Miasta w Dziedzinie Kultury). Strony naszego miesięcznika zmieściły oczywiście tylko wycinek tej opowieści, ale świetną okazją do jej uzupełnienia będzie odwiedzenie wystawy *Tyski kalejdoskop*, na której zaprezentowane zostaną najciekawsze z obiektów ze zbiorów wszystkich działów muzeum, niedostępne na co dzień. Szczegóły oczywiście w kalendarium.

W maju ruszają plenerowe projekcje filmowe w ogrodzie Miejskiego Centrum Kultury w Tychach. Zaczynamy od jednego z licznych arcydzieł w kolekcji Studia Ghibli – genialnej animacji *Ruchomy zamek Hauru* – propozycji równie dobrej dla dzieci, jak i dla dorosłych (seans zaczyna się o godzinie 21.00). Wśród licznych przedstawień teatralnych na najbliższy miesiąc polecamy m.in. nową produkcję Teatru Małego w Tychach *Oskar i pani Róża* w reżyserii Lecha Mackiewicza (więcej na stronie 14), ale także wystawianą przez MCK autorską interpretację *Procesu* Franza Kafki, przygotowaną przez Młodzieżowy Zespół Teatralny GĘBA pod kierunkiem Piotra Adamczyka. Miłośnicy piosenki poetyckiej powinni zwrócić uwagę na jubileuszowy koncert Stanisławy Celińskiej, która wykona teksty Leopolda Staffa do muzyki Tomasza Bajerskiego. Kolejne spotkanie z cykl *Tury Kultury* Miejskiej Biblioteki Publicznej także zapowiada się ciekawie. Gościem będzie Olaf Lubaszenko, znany z niezliczonych ról kinowych, telewizyjnych teatralnych, a także dubbingowych.

Zażywajcie więc słońca i kultury.

Sylvia Witman

Wydawca: Miejskie Centrum Kultury w Tychach, ul. Bohaterów Warszawy 26, 43-100 Tychy, tel. 32 438 20 61, e-mail: redakcja@mck.tychy.pl **Redaktor naczelna:** Sylvia Witman, e-mail: ramykultury@kultura.tychy.pl **Zespół:** Daria Gawrońska, Agnieszka Lakner, Małgorzata Król, Justyna Stolfik-Binda **Korekta:** Agnieszka Tabor **Layout:** Aleksandra Krupa i Bartek Witański Blank Studio, Marcin Kasperek KlarStudio **Skład i łamanie:** Marcin Kasperek KlarStudio **Druk:** Drukarnia AAPrint, Mikołów **Nakład:** 3000 egz. **Foto na okładce:** Bastek Łąkas

MIĘJSKIE CENTRUM KULTURY W TYCHACH
ul. Bohaterów Warszawy 26
43-100 Tychy
32 438 20 61
kultura.tychy.pl

AUKSO — ORKIESTRA KAMERALNA MIASTA TYCHY
al. marsz. J. Piłsudskiego 16
43-100 Tychy
32 479 19 50
aukso.pl

MUZEUM MIĘJSKIE W TYCHACH
pl. Wolności 1
43-100 Tychy
32 327 18 20
muzeum.tychy.pl

TEATR MAŁY W TYCHACH
ul. ks. kard. A. Hłonda 1
43-100 Tychy
32 227 20 67
teatrmaly.tychy.pl

MIĘJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TYCHACH
al. marsz. J. Piłsudskiego 16
43-100 Tychy
32 227 04 54
mbp.tychy.pl

oprac. SW

Pierwotna energia kamieni

POLECAMY

Na tej wystawie „prace są zabawą w betonie, tuszu, kamieniu, metalu, czy sznurze. Ołówek przeplata się ze szlifierką kątową, a kamienne głowy spoglądają na papierowe wykrzykniki”. Miejska Galeria Sztuki OBOK zaprezentuje w maju rzeźby i rysunki Andrzeja Dromerta.

Andrzej Dromert jest twórcą młodego pokolenia (rocznik 1992), ale – jak pisze o nim Miroslav Zelinsky z Uniwersytetu Tomasza Baty w Zlinie – artystą w pełni już ukształtowanym. W tym samym tekście autor podkreśla, że młody twórca wpisuje się w najbardziej pierwotne rozumienie rzeźby, wyrażone już przez Michała Anioła; ona jest już obecna w kamieniu, a zadaniem rzeźbiarza jest tylko usunąć to, co niepotrzebne.

Jednocześnie autor nie stroni od połączenia kamienia z innymi materiałami, jak sznurek, metal czy papier. *Kamień, niczym dzikie zwierzę, zostaje poddany rygorowi kompozycji – jest przytrzymywany linami, drucianymi igłami, unieruchamiany w strukturze dzieła. Jednak równocześnie wyraża się w nim siłę, która wyrwa się z narzuconych ograniczeń, przekracza granice narzucone przez rzeźbiarza. Twórca przywołuje magmowe pochodzenie materiału, przywraca mu pamięć pierwotnej płynności, ożywia jego dawną, wulkaniczną energię. A jednocześnie odnajduje w nim regularność, strukturę, która od wieków fascynowała ludzkość w jej dążeniu do ustanowienia porządku* – pisze Miroslav Zelinsky.

Sam artysta tak opowiada o swojej twórczości: „Inspiracją są dla mnie przedmioty codziennego użytku takie jak: język, interpunkcja, myśl, czy kosz na pranie. Najistotniejszą wartością jest dla mnie sprzężenie pomiędzy językiem a formą, ponieważ często gra słów determinuje grę formą i odwrotnie. Moim głównym celem jest ERROR”.

Andrzej Dromert ukończył studia na Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z wyróżnieniem w pracowni dr hab. Karola Badyny. Od 2018 roku pracuje na macierzystej uczelni jako asystent w pracowni Rzeźby w Kamieniu prowadzonej przez ad. dr. Marcina Nosko. Jego prace były prezentowane na wystawach w Polsce i za granicą. Uczestniczył w ponad 30 plenerach i sympozjach.

Najwybitniejsze nagrania

FRYDERYKI 2025 DLA AUKSO

Postać uskrzydłonego mężczyzny, który, słysząc wspaniałą muzykę, wznosi się do lotu, waży około kilograma i jest wykonana z brązu. Mężczyzna ten ma na imię Fryderyk i jest statuettą oraz symbolem nagrody, przyznawanej od trzydziestu lat przez polskie środowisko muzyczne za najważniejsze osiągnięcia na krajowym rynku fonograficznym.

Podczas Gali Muzyki Klasycznej, która odbyła się 30 marca w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach, przyznano Fryderyki w dwunastu kategoriach muzyki poważnej. Wśród tegorocznych laureatów jest także AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy wraz z dyrektorem artystycznym zespołu – Markiem Mosiem.

W tym roku AUKSO zdobyło dwie statuettki. Pierwszą w kategorii Album roku muzyka koncertująca za płytę CONNECTIONS (ANA 034), wydaną przez prężnie działającą pod auspicjami Polskiego Wydawnictwa Muzycznego markę ANAKLASIS. Album zawiera wybrane kompozycje instrumentalne katowickiego kompozytora Witolda Szalonka, jednego z najważniejszych przedstawicieli awangardy w muzyce polskiej i europejskiej. Wśród wykonawców jego utworów na nagrodzonej płycie usłyszymy: Maksymiliana Lipnia (pierwszego oboistę NOSPR), Tomasza Koniecznego (bas-barytona), flecistkę Anię Karpowicz, Urszulę Kryger (alt), Joannę Freszel (głos), Zespół Śpiewaków Miasta Katowice Camerata Silesia oraz AUKSO Orkiestrę Kameralną Miasta Tychy prowadzoną przez Marka Mosia. CONNECTIONS zasila szeregi niebieskiej serii *Portraits* od ANAKLASIS, prezentującej twórczość współczesnych kompozytorów polskich XX i XXI wieku w monograficznym ujęciu. Dwupłytowe wydanie jest jednocześnie także drugą połową muzycznego portretu śląskiego mistrza – pierwszą tworzy dwupłytowe wydanie albumu PIEŚNI O ŚLĄSKU (ANA 033), również uhonorowane Fryderykiem w kategorii Album roku muzyka chóralna.

Do płyt wyróżnionych statuettką dołączył w tym roku także *Album rodzinny* (ANA 031) – dzieło Jerzego Kornowicza do libretta Michała Rusinka, wydane również przez ANAKLASIS w cenionej serii *Opera*, która prezentuje wybitne dzieła wokalnie-instrumentalne wykraczające poza utrwalone tradycją, gatunkowe rozumienie słowa „opera”. Jerzy Kornowicz – kompozytor poważny, a ponadto pianista improwizator, pedagog i działacz muzyczny, dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień dał się poprowadzić słowom Rusinka w beztroską, magiczną krainę dzieciństwa. Ten powrót do wspomnień i rodzinnych anegdot okazał się dla twórców nie tylko sentymentalną i ekscytującą podróżą, ale również wyróżnieniem w kategorii Album roku muzyka współczesna. AUKSO pod dyktando Marka Mosia towarzyszyli soliści: Ewa Biegas i Jan Jakub Monowid.

W minionych latach AUKSO triumfowała również w kategorii Album roku muzyka oratoryjna i operowa (2021 r.) za nagranie *ahat-ili – siostra bogów*, jednej z najważniejszych polskich oper XXI z muzyką Alka Nowaka i librettem noblistki Olgi Tokarczuk. Dzieło, wydane przez ANAKLASIS

Foto: Paweł Stelmach

w serii Images (ANA 001 AV), dokumentującej najciekawsze realizacje wyjątkowych dzieł scenicznych ostatnich lat w formacie blu-ray, możemy podziwiać w wykonaniu znakomitych solistów: Joanny Freszel, Ewy Biegas, Urszuli Kryger, Jana Jakuba Monowida, Sebastiana Szumskiego, Bartłomieja Misiudy i Łukasza Koniecznego z towarzyszeniem wyśmienitej AUKSO pod dyktando niezastąpionego Marka Mosia. Rok później w tej samej kategorii zwyciężyło wspólne dzieło Alka Nowaka i Szczepana Twardocha pt. *Syrena melodrama aeterna* (ANA 017), które po raz pierwszy wykonano podczas festiwalu Auksodrone w 2020 roku.

To łącznie cztery zdobyte statuettki, jednak warto wspomnieć także o albumach, które nominowano do nagrody, a wśród nich m.in. *Works For Rhodes & Strings* (ANA 001), pozostałe dwie opery śląskiej trylogii Alka Nowaka i Szczepana Twardocha, czyli *Drach. Damma per musica* (ANA 012), *Pokora. Drama giocoso* (ANA 023), jak również i późniejsze dzieła Alka Nowaka zamówione przez festiwal Auksodrone *Baśń o sercu. Favola in musica* (ANA 029), czy ubiegłoroczny album *Rzeczy. Vaudeville* (ANA 032). W 2022 roku nominację uzyskał jubileuszowy album Polskiego Wydawnictwa Muzycznego *Great Encounters* (ANA 75), zawierający kompozycje klasyków: Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Henryka Wieniawskiego, Ignacego Jana Paderewskiego i Karola Szymanowskiego w reinterpretacjach współczesnych mistrzów rodzimej muzyki jazzowej i rozrywkowej: Adama Bałdycha, Igora Herbuta, Krzysztofa Herdzina i Adama Pierończyka, w wykonaniu AUKSO – orkiestry, która z łatwością odnajduje się w międzygatunkowych eksperymentach. W 2023 roku nominację w kategorii Album roku muzyka orkiestrowa otrzymała ponadto płyta *Pokolenie '51: Knapik, Krzanowski, Lasoń*, wydana przez Fundację Wspierania Kultury AUKSO oraz – tym razem w kategorii Muzyka rozrywkowa album roku jazz – płyta *String Theory* Marka Napiórkowskiego z udziałem AUKSO. To zresztą materiał muzyczny bardzo dobrze znany tyszanom, zwłaszcza tym, którzy uczestniczą m.in. w kolejnych edycjach tyskich festiwali: Auksodrone i Śląska Jesień Gitarowa.

Większość z dostrzeżonych i docenianych przez polskie środowisko muzyczne płyt została nagrana w siedzibie orkiestry – tyskiej Mediatece, w której – co warto również nadmienić – w 2023 roku odbyła się Gala Muzyki Klasycznej Fryderyk Festiwal. AUKSO wystąpiła wówczas w roli gospodarza, uświetniającego galę wraz z wokalistką Kasią Moś, saksofonistką Aliną Młeczko, zespołem Tango Attack oraz kontratenorem Michałem Sławeckim.

Z katalogiem płyt, wydanych przez wytwórnię płytową ANAKLASIS i nagranych z udziałem AUKSO, można się zapoznać na stronie www.anaklasis.pl

Agnieszka Lakner

Miasto ma wiele do opowiedzenia

20 LAT MUZEUM MIEJSKIEGO W TYCHACH

**Pierwsze rozmowy o konkretnej lokalizacji:
2003 rok. Początek zbierania eksponatów:
2004 rok. Pierwsza wystawa: 2005 rok.**

Maria Lipok-Bierwiazzonek kierowała Muzeum Miejskim w Tychach przez pierwsze dziesięć lat. Aleksandra Matuszczyk przejęła od niej pałeczkę w 2014 roku. Z obydwoma dyrektorkami spotykam się w siedzibie muzeum przy placu Wolności 1. Siadamy przy meblach z początku dwudziestolecia międzywojennego, pochodzących z mieszkania Hanry i Kazimierza Wejchertów, i rozmawiamy o tym, co różni, a co łączy te dwie kadencje oraz z czym muzeum wchodzi w trzecią dekadę swojego istnienia.

W momencie, w którym rozmawiamy, mają Panie prawie dokładnie taki sam staż jako dyrektorki, niemal równo po dziesięć lat. Pozwolę sobie zaryzykować tezę, że w tej pierwszej dekadzie, pod kierunkiem Pani Marii, działalność muzeum koncentrowała się na odzyskiwaniu i przypominaniu przeszłości. Druga dekada, pod kierownictwem Pani Aleksandry, to spojrzenie w przyszłość, opowiadanie o dziedzictwie za pomocą nowoczesnych narzędzi i technologii.

Maria Lipok-Bierwiazzonek: Kiedy muzeum powstało, mieliśmy do przeorania ogromne pole nieświadomości. Otwieraliśmy tyszanom oczy na to, że to miasto jest wcale nie takie młode, jak zwykło się uważać. Że ma kapitalne karty z dawniejszej historii. Nasze wystawy i publikacje w znacznym stopniu zmieniły tę świadomość. Po dziesięciu latach pewne rzeczy były już przyjmowane jako oczywiste; na przykład to, że Tychy są częścią ziemi pszczyńskiej, albo że nowsza, modernistyczna architektura ma znaczącą wartość. Gdy zaczynaliśmy, często budziło to zdumienie, niezrozumienie, nawet śmiech. Gdy udzieliłam pierwszego wywiadu o wartości socrealistycznej architektury osiedla A, zostałam niemal zbesztana. Socrealizm był spuścizną wstydliwą, podobnie za czasów komunistycznych traktowano księżęce tradycje Tychów.

Aleksandra Matuszczyk: Moje przyjście do muzeum nastąpiło już po tym, jak Maria wykonała tę pierwszą pracę. Wystawy historyczne i etnologiczne, które po raz pierwszy opisywały miasto, można było w taki sposób zrealizować tylko raz. Ja myślałam raczej o metodycznym czytaniu miasta poprzez sztukę. W czasie, kiedy zmieniałam Marię na stanowisku dyrektora, Patryk Oczko pracował już nad wystawą i publikacją *Sztuka w przestrzeni miasta*. To pozwoliło nam dostrzec spuściznę lat powojennych i w naturalny sposób przejść na nowe tory. Zaczęliśmy odbywać punktowe podróże w głąb, rozwijać tematy, szukać nowych perspektyw.

W jakim punkcie jest muzeum dzisiaj, po kolejnych dziesięciu latach?

Aleksandra Matuszczyk: No cóż, niektóre obawy, o których mówiła Maria, odchodząc na emeryturę, są wciąż aktualne.

Na przykład?

Aleksandra Matuszczyk: Nadal brak nam wystawy stałej. Maria mówiła o tym, żegnając się z muzeum, a ja uważałam wówczas, że jest szansa na

jej stworzenie w ciągu pierwszych dwóch lat. Bardzo chciałam wykorzystać tę szansę, były już pierwsze wersje scenariusza, początki były bardzo obiecujące. Nie wiedziałam jeszcze wtedy, że wkrótce stracimy salę przy ulicy Katowickiej.

Warto może przypomnieć, jakie były początki muzeum i skąd ta pierwsza siedziba – przy browarze.

Maria Lipok-Bierwiazzonek: To, że w 2005 roku doszło do otwarcia muzeum w budynku należącym do browaru – dawnej młotowni – było wynikiem znakomitej współpracy prezydenta Tychów Andrzeja Dziuby z Janem Wistubą, który zarządzał wówczas tyskim browarem oraz z Pawłem Sudołem, kierującym z Poznania Kompanią Piwowarską. Gdy browar szykował się do obchodów 375-lecia, zaczął myśleć o stworzeniu własnego muzeum piwowarstwa (podobne miał już wtedy browar w Żywcu). Zapadła decyzja, by powstały dwa obiekty – muzeum piwowarstwa i muzeum miejskie – sąsiadujące ze sobą. Browar nieodpłatnie przekazał miastu na ten cel w użytkowanie budynek z piękną salą. To był hojny gest. Ale już na tym etapie pojawiły się problemy. Pierwotna wersja adaptacji budynku, którą osobiście konsultowałam z architektem Tomaszem Koniosem, zakładała, że nad salą wystawową, na poddaszu, będą się mieścić magazyny, biura i pracownie. Niestety po ocenie rzeczoznawców okazało się, że strop nie udźwignie tych funkcji. W efekcie dostaliśmy jeden, a później dwa maleńkie pokoiki jako całe zaplecze. Tak więc mieliśmy przepiękną salę, ale nie mieliśmy pomieszczeń do pracy. Niemal natychmiast zaczęłam zwracać się z apelami do miasta o więcej przestrzeni. To trwało przez kilka lat, aż zapytano mnie, czy chcielibyśmy zająć budynek po dawnej prokuraturze przy placu Wolności. Oczywiście, że chcieliśmy! Budynek został wyremontowany, powiększony o strefę wejściową i w październiku 2012 roku zaczęliśmy tu pracę. To znowu była wielka radość, ale i tu nie obyło się bez problemów. Piwnice, zaplanowane pierwotnie na magazyny, nie sprawdziły się. Pojawił się problem z wilgocią, trzeba było montować dodatkowe osuszacze.

Aleksandra Matuszczyk: Z piwnicami mamy problemy do dzisiaj (śmiech). Mój początkowy entuzjazm, pobudzony perspektywą rychłego stworzenia wystawy stałej, osłabł, gdy nowy zarząd browaru nie zdecydował się dłużej używać nam sali. Pozostała nam obecna siedziba, przy placu Wolności, gdzie na wystawę stałą nie mamy warunków. Jest tu niecałe sto metrów kwadratowych przestrzeni ekspozycyjnej, którą wykorzystujemy na wystawy czasowe – efekty pracy zespołu merytorycznego – czasem też do realizacji wystaw zapraszamy kuratorów i projekty spoza muzeum. Na szczęście pojawiła się szansa, by na nowo wybudowanym stadionie stworzyć wystawę stałą dotyczącą historii sportu. Nie wahałam się wykorzystać tam wszystkich środków, których używa się w tworzeniu wystaw narracyjnych i w Tyskiej Galerii Sportu, oddziale Muzeum opowiadamy o związkach rozwoju miasta i sportu. Trudności lokalowe to nie jest oczywiście coś, co dotyczy tylko tyskiego muzeum. Po części są efektem tego, że aż do końca XX wieku w Polsce nie budowało się obiektów muzealnych. Robiło się oczywiście adaptacje, idealnie, jeżeli – tak, jak opowiada Maria – były one poprzedzone konsultacjami z muzealnikami. Ale nie powstawały nowe obiekty muzealne. Dopiero w 2004 roku, gdy otwarto pierwszą w Polsce wystawę narracyjną w budynku dawnej elektrowni tramwajowej – przestrzeni zaadaptowanej na siedzibę Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie – nastąpił zwrot w myśleniu o muzeach.

Niedługo potem, po wejściu Polski do Unii Europejskiej, pojawiły się środki finansowe, które umożliwiały inwestycje w dziedzictwo kulturowe, i zaczęły powstawać wielkie projekty muzealne z wystawami stałymi. Dziś myślimy o muzeach już nieco inaczej.

Czy te „nowe czasy” wywarły wpływ na działalność Muzeum Miejskiego w Tychach?

Aleksandra Matuszczyk: Oczywiście! Mamy nieustannie możliwość pozyskiwania środków na projekty „miękkie”, które zapewnia nam między innymi – poprzez granty – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zawsze jednak – co czasem jest w pierwszym odruchu niezrozumiałe dla naszych bezpośrednich odbiorców – projekty są „obudowane” komponentem społecznym. MKiDN uczy nas myślenia, że jako instytucja jesteśmy coś winni społeczeństwu/społeczności i o zrealizowanych projektach musimy opowiedzieć, używając do tego różnych środków: edukacyjnych, artystycznych i innych aktywizujących czy włączających. Nawiązując do nowoczesnych narzędzi i technologii – w trakcie mojej kadencji dokonaliśmy digitalizacji zbiorów fotografii, które muzeum, jeszcze w pierwszej dekadzie, pozyskało w darze albo drogą kupna od Zygmunta Kubskiego, Andrzeja Czyżewskiego, Marka Nowickiego, Stanisława Kasperowicza, Ireneusza Kaźmierczaka, Michała Cały, Krzysztofa Pileckiego, Zygmunta Wieczorka i Stanisława Gadomskiego, którzy fotograficznie „opisywali” miasto. W obliczu braku wystawy stałej zbiory te pełnią specyficzną funkcję takiej ekspozycji [są dostępne na stronach muzeum.tychy.pl/wirtualne oraz abc.tychy.pl – SW]. W tej chwili mamy za sobą już kolejny wielki projekt digitalizacji; albumy Hanny Adamczewskiej-Wejchert i Kazimierza Wejcherta. Albumy, konstruowane przez Hannę Adamczewską-Wejchert, składające się z przeszło czterech i pół tysiąca kart – opisują niezwykle ciekawe życie i pracę w formie kolażu składającego się z fotografii, odręcznych zapisków, zaproszeń, fragmentów referatów, map i planów, wycinków gazet, tworzą niezwykle interesujący zapis bogatego, aktywnego i pracowitego życia głównych bohaterów i ich córki Doroty [muzeum.tychy.pl/wirtualnezbiory – SW].

Maria Lipok-Bierwiazzonek: Dorota Wejchert przekazała nam część tych albumów już na pierwszą wystawę *Sto lat z życia miasta – Tychy i tyszanie w XX wieku*. One mają niezwykłą wartość. Poza albumami profesor Kazimierz Wejchert przez lata prowadził zapiski w swoich kalendarzach, skrupulatnie notował, co się danego dnia wydarzyło, od tego, że np. musi wykopać kłacza יריםów z powodu długotrwałych deszczów, aż po swoje wizyty w Komitecie Miejskim PZPR.

Darczyńcy, tacy jak Dorota Wejchert, Zygmunt Kubski czy Andrzej Czyżewski, odegrali dla istnienia muzeum nieocenioną rolę.

Maria Lipok-Bierwiazzonek: Dzięki przyjaznym kontaktom z nimi możliwe było stworzenie pierwszej wystawy w tak krótkim czasie. Powołanie na dyrektora otrzymałam 1 grudnia 2004 roku, a już w kwietniu 2005 roku muzeum zostało otwarte. W niecałe pięć miesięcy! Pierwszą ekspozycję buduje się zazwyczaj dwa, trzy lata. Nam udało się dzięki temu, że koncepcję miałam przygotowaną dużo wcześniej, a hojność darczyńców była przeogromna. To było wspaniałe i wzruszające, że mieliśmy takich przyjaciół, którzy najpierw przyszli ze wspaniałymi darami, a potem, gdy muzeum się otwarło, nie tylko sami nas odwiedzali, ale rozsyłali wici wśród znajomych. Pierwsze lata upłynęły nam na radości z efektów pracy i dobrych kontaktów z tyszanami, mimo wspomnianych już kłopotów, nazwijmy to, lokalowych.

Wracamy do kłopotów lokalowych. Czy po dwudziestu latach są jakieś perspektywy na więcej przestrzeni i wystawę stałą?

Aleksandra Matuszczyk: Przez chwilę mieliśmy nadzieję na przejęcie niewykorzystanej części obiektu po dawnym zespole szkół municypalnych ulokowanym między Mediateką a Halą Sportową MOSiR. Jednak obecnie plany na ten obiekt są już inne. Patrząc realnie: jesteśmy samorządową instytucją kultury, a miasto nie ma możliwości pozyskania takich

Foto: Sylwia Witman

środków, które pozwolą na wybudowanie nowej siedziby dla muzeum. Ale staramy się – poprzez naszą codzienną pracę – opowiadać miasto. Ciągłe szukamy nowych sposobów opowiadania o Tychach – bo to miasto nadal ma jeszcze wiele do opowiedzenia, co jest z zaciekawieniem słuchane przez osoby tu mieszkające. Jednym z takich sposobów są wydawane przez Muzeum publikacje, w których koncentrujemy się też na powojennym dziedzictwie. Jesteśmy współwydawcą monografii *Nowosielski na Śląsku. Sztuka sakralna*, której istotną częścią jest historia powstawania – także polichromii i wystroju wnętrza – kościoła pw. Ducha Świętego w Tychach. Obecnie, w porozumieniu z Prezydentem Miasta Maciejem Gramatką zabiegamy w MKiDN o to, żeby pozyskać wystarczające środki na renowację tej tyskiej świątyni, będącej pierwszym tyskim obiektem, pochodzącym z okresu po II wojnie światowej, który został wpisany do rejestru zabytków. Staramy się też o to, aby taki wpis uzyskał również budynek NOT-u, zaprojektowany przez Marka Dziekońskiego. To wspaniały budynek-rzeźba, ale niestety jego oryginalna forma została już zatracona. Możliwe, że uda się ją kiedyś przywrócić, czemu może pomóc właśnie wpis do rejestru zabytków. Potrafimy już myśleć o tym, co wydarzyło się w drugiej połowie XX wieku jak o dziedzictwie, które warto chronić. To dociera też do świadomości trzeciego już pokolenia tzw. nowych tyszan.

Czy jest coś, czego nie wiedzielibyśmy dzisiaj, gdyby muzeum nie powstało?

Maria Lipok-Bierwiazzonek: Nie poznalibyśmy wielu szczegółów z dawniejszego życia tyszan, zarówno tutaj urodzonych, jak i przyjezdnych. Nie poznalibyśmy ich pamiątek, często unikatowych. Te fakty, opowieści, pamiątki tworzą mozaikową historię miasta. Nie dowiedzielibyśmy się może, jakie rany pozostawiła budowa Nowych Tychów wśród dawniejszych mieszkańców, którym pod budowę odbierano gospodarstwa i ziemię. To temat trudny, bolesny i wciąż nie do końca przepracowany. Czekają jeszcze na naukową dokumentację.

Serdecznie dziękuję Paniom za rozmowę.

rozmawiała Sylwia Witman

Fragment rzeźby plenerowej *Kosmosonda* na osiedlu D, autorstwa Stefana Borzęckiego (realizacja 1975), fot. Grzegorz Krzysztofik

Usłysz miasto

POD NASZYM PATRONATEM

Usłysz miasto – tyska opowieść zbiorowa to projekt edukacyjno-artystyczny, który koncentruje się wokół dźwiękowej tkanki miasta. Inspiracjami do jego powstania były, cieszące się dużym zainteresowaniem, spacerowe Miejskie organizowane przez Muzeum Miejskie w Tychach, wystawa *Blues – Śląsk – codzienność* oraz feryjna *Świetlica dźwiękowa*.

Orbitowanie wokół muzyki i miejskiej codzienności w ostatnich miesiącach dało pomysł na eksperyment z miejskim rytmem, ciszą i hałasem. Za tym impulsem poszedł kolejny: są przecież fantastyczni ludzie, dla których miasto, dźwięk i człowiek to pożądana symbioza. W ten sposób powstał scenariusz działań z pogranicza edukacji i działań artystycznych rozpisany na 21 warsztatów, uwieńczony wspólną mapą audio i instalacją dźwiękową w przestrzeni Tychów. Tej ostatniej sprzyja dodatkowo fakt, że w tym roku znane tyskie rzeźby plenerowe z osiedla D obchodzą pięćdziesięciolecie istnienia, a dla artystów biorących udział w projekcie są szczególną inspiracją do aktywności performatywnej. Można zatem się spodziewać, że *Kosmosonda* autorstwa Stefana Borzęckiego doczeka się już we wrześniu nietypowego towarzystwa.

Wracając jednak do początku i sedna przedsięwzięcia, cykl warsztatów zapowiada się bardzo intensywnie. Uczestniczki i uczestnicy rozpoczną od lekcji tematycznych, w trakcie których zapoznają się z tematem oraz narzędziami i metodami pracy; następnie podczas dźwiękowego spaceru będą eksplorować miasto, a rezultaty tych działań usłyszą, zbadać i opisać na warsztacie stacjonarnym w sali przypominającej mini-studio. W efekcie dziesięć grup składających się z osób w różnym wieku (od ośmiolatek po osoby seniorskie), stworzy materiał dźwiękowy składający się na „tyską opowieść zbiorową”. Trudno się tu nie pokusić o zawołanie: „Ahoj przystojny!”. Nikt nie wie przecież, co z tego wyniknie i jak się zakończy ten eksperyment. Wiadomo na pewno, że przewodnicy w tej podróży dostarczą dobrych narzędzi i wiedzy, co w połączeniu z ich pasją jest obiecującym zacznem. W gronie ekspertów znalazł się duet: Paulina Pikiewicz i Radosław Sirko, którzy tworzą na co dzień projekt edukacyjno-społeczny *Świetlica dźwiękowa* i współpracują z Katowickim Biurem Dźwięku. Wśród ich zainteresowań zawodowych warto

wskazać na: produkcję muzyczną, nowe media, tworzenie słuchowisk i podcastów, czy udźwiękowienie gier wideo. Oboje są tyszanami, którzy skutecznie edukują, inspirują i tworzą także w innych miastach. Drugim duetem zaproszonym do udziału w „tyskiej opowieści” są: Emilia Orzechowska i Piotr Pawlak, twórcy Fundacji Lekkość z Gdańska. Ona jest artystką, kuratorką, animatorką kultury i dyrektorką Centrum Sztuki Galeria El w Elblągu. On to artysta związany z trójmiejską sceną muzyczną, współtworzył m.in. zespoły Kury i Łoskot; jako muzyk, producent i kompozytor bierze udział w wielu projektach w obszarze jazzu, muzyki alternatywnej, teatru i baletu. Tyskie przedsięwzięcie będzie jednak nawiązywać do artystyczno-społecznych działań Fundacji Lekkość, która w przestrzeni publicznej realizuje pomysły z pogranicza sztuki współczesnej, performance’u, muzyki i dźwięku, podkreślając ich rolę edukacyjną oraz świadomość i szacunek do miejsc, w których działa. Za każdym razem są to aktywizujące akcje w ramach społeczności lokalnej, często o charakterze międzypokoleniowym (gdańskie *Sqczki*, *Wróćmy do korzeni*, czy *Oliwa w czekoladzie*). Wart szczególnej uwagi jest projekt *Jak słyszę moje miasto*, tworzony z osobami niedowidzącymi. To ostatnie doświadczenie może być bardzo cenne dla tyskiego wydarzenia, ponieważ *Usłysz miasto* jest skierowany także do osób mających problem z widzeniem. Częściowy deficyt lub całkowity brak widzenia wyostża inne zmysły, w tym przede wszystkim słuch. Percepcja miasta z tej perspektywy i jego dźwiękowe eksplorowanie są ważne dla całości projektu, którego autorzy chcą, by był różnorodny, użyteczny i otwarty, czyli poza rolą poszerzenia kompetencji kulturowych ma pokazać społeczny aspekt działań, wynikający z potrzeb grup osób ze szczególnymi potrzebami. Taka perspektywa odsłania nowe możliwości odbioru tkanki miejskiej, a samym bezpośrednio zainteresowanym daje możliwość zmapowania miasta, aby bezpiecznie poruszać się w jego strukturze, ośwoić, zapamiętać. Osoby niedowidzące mogą zgłaszać się na warsztat, który zaplanowany jest 13 czerwca, a godziny spotkania zostaną dopasowane do ich potrzeb.

Do udziału w warsztatach, odbywających się od 14 maja do 14 czerwca, Muzeum Miejskie w Tychach zaprasza grupy zorganizowane i osoby indywidualne. W harmonogramie spotkań są także soboty i godziny popołudniowe, uwzględniające możliwość zapisów indywidualnych. Oto kilka terminów: 24 maja, godz. 11.00 / dzieci 8–12 lat; 31 maja, godz. 11.00 / młodzież 13–18 lat; 7 czerwca, godz. 11.00 / dorośli i seniorzy; 12 czerwca, godz. 17.00 / młodzież 13–18 lat; 14 czerwca, godz. 11.00 / dorośli i seniorzy. Zapisy (indywidualne i grupowe): 887 450 212 (także SMSem), k.grobelna@muzeum.tychy.pl

Projekt *Usłysz miasto – tyska opowieść zbiorowa* dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Katarzyna Grobelna
Muzeum Miejskie w Tychach

Tyszanka na Art Expo w Nowym Jorku

POLECAMY

Tyska artystka Katarzyna Korus w kwietniu wzięła udział w targach sztuki Art Expo New York na Manhattanie. Otrzymała tam nagrodę International Prize „The New Great Master”. Na naszych łamach opowiada o tym, co zaprezentowała podczas prestiżowej imprezy za oceanem i jaką twórczą drogę przeszła do tej pory.

Targi sztuki Art Expo w Nowym Jorku to jedna z największych i najbardziej prestiżowych imprez targowych, która ma już długoletnią tradycję. Udział w tej imprezie i możliwość zaprezentowania tam swojej twórczości to dla artysty szansa na nawiązanie kontaktów i wejścia na nowe rynki. Podczas samej imprezy, jak mówi Kasia Korus, mniej chodzi o sprzedaż prac, a raczej właśnie o relacje. „Mogą otworzyć się drzwi wielu galerii i fundacji, które promują sztukę, co jest szczególnie atrakcyjne, gdy jest to inny kontynent i zupełnie inny świat – mówi artystka. Liczyłam, że tak będzie i nie zawiodłam się. Ten rynek, tak odległy dla nas i tak różny od europejskiego, jest ciekawy i atrakcyjny, chociaż oczywiście łączy się to z wyzwaniami, jak choćby transport prac, ich ubezpieczenia, cła, podatki i tak dalej. Te nawiązane kontakty wymagają teraz zaopiekowania się nimi i wypracowania form współpracy. Ale jestem dobrej myśli”.

Na targach Art Expo NYC Kasia debiutowała w tym roku, ale jej twórczość była już obecna za oceanem kilka lat temu, w nowojorskiej galerii w kultowej dziś dzielnicy Tribeca. „Od mniej więcej dwóch lat było to moim celem – wyznaje. – Właściwie odkąd pierwszy raz znalazłam się w Nowym Jorku, chciałam tam zaistnieć ze swoją twórczością. To się udało. Oczywiście było to poprzedzone miesiącami intensywnej pracy. Bo to nie jest tak, że w życiu artysty są tylko spotkania i wystawy. One są jak spektakl zagrany po miesiącach przygotowań. Ludzie widzą to, co na scenie, ale nie widzą backstage’u. Praca artysty jest tak samo czasochłonna, jak każdy inny zawód. Ale mogę też powiedzieć, że przez moje dotychczasowe życie nauczyłam się jednej rzeczy: żeby marzyć. Jeżeli czuję, że mnie coś wzywa, to próbuję iść za tym, myśleć pozytywnie i przeważnie się udaje. Czasami trochę później albo w trochę innej konfiguracji, niż myślałam, ale się udaje. Tu trzeba być trochę *flexible*, ale jednocześnie mieć plany i nie bać się marzyć, nie sabotować samej siebie. To znaczy unikać myślenia w stylu: o nie, to przecież za daleko, będą koszty, zajmie to za dużo czasu, nie dam rady”.

Kasia Korus zajmuje się sztuką – jak sama mówi – od zawsze, bo pochodzi z artystycznej rodziny. Ale dopiero od kilku lat jest to zajęcie na pełen etat. „Wcześniej zajmowałam się głównie projektowaniem i aranżacją wnętrz, a sztuką od czasu do czasu – opowiada artystka. – W pewnym momencie postanowiłam odwrócić te proporcje. Poświęcam się teraz głównie mojej twórczości, chociaż angażuję się też w wiele innych projektów. Staram się w tym wszystkim utrzymać równowagę”.

Foto: Archiwum prywatne

Praca, którą tyska artystka zaprezentowała podczas targów w Nowym Jorku, pochodzi z cyklu *Aurora* – serii prac inspirowanych zorzą polarą. „Praca jest wykonana na surowym płótnie wysokiej jakości, tuszami i techniką cyjanotypii, czyli jedną z pierwszych technik fotograficznych” – wyjaśnia autorka.

Natomiast inna praca Kasi Korus – z serii *Astrolabium* – otrzymała nagrodę International Prize „The New Great Master” podczas jednego z wydarzeń odbywających się obok targów Art Expo.

„Mniej więcej rok temu pokazywałam tę pracę na mojej wystawie indywidualnej w Czeladzi – mówi Kasia Korus. – Bardzo ją lubię, bo ona funkcjonuje w kilku wydaniach; jako obraz wykonany ręcznie techniką akrylową, jako grafika oraz jako wzór na okładzinie ściennej w firmie Walltime Tapety Artystyczne. Funkcjonuje również jako obraz ożywiony mappin-giem VAmédial dzięki kolaboracji z Danielem Fedorczykiem. Więc to serce w stylu steampunkowym, które jest głównym motywem obrazu, żyje sobie na kilka sposobów”.

Niestety, nieprędko zdarzy się okazja, by dzieła Kasi Korus podziwiać na żywo w Tychach i najbliższej okolicy. „W tym roku postawiłam mocno na zagranicę, więc najbliższą będę wystawiać w Gdańsku – mówi artystka. – Ale taka moja nieoficjalna galeria działa w Winnicy Reserva w Łaziskach Górnych, to bardzo klimatyczne miejsce, które polecam i w którym kilka moich prac znalazło swoje ściany”.

Sylwia Witman

Z działalnością Kasi Korus można się zapoznać, śledząc jej strony na Facebooku: Kasia Korus Art, Kasia Korus Art & Design, Kasia Korus Art Kurator, HELISA Foundation

Cyja to je po polsku harmonia

TERAZ gRAMY

Akordeon jako najtrafniejszy i najbardziej charakterystyczny dla Śląska instrument stanie się głównym bohaterem majowego koncertu AUKSO MODERN, podczas którego tyskiej orkiestrze towarzyszyć będzie jego wirtuoz – Marcin Wyrostek.

Chociaż urodził się w Jeleniej Górze, to od lat związany jest ze Śląskiem – mieszka w Katowicach, gdzie wykłada na swojej macierzystej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego. Jak sam przyznaje, śląskie motywy i tradycyjne melodie niezmiennie zachwycają go swoim kolorytem:

„Już jako student Akademii Muzycznej w Katowicach miałem pierwszą styczność ze śląskimi pieśniami ludowymi. Nieprzypadkowo podczas jednej z tras koncertowych zapisałem w notatniku tytuł projektu TRADYCYJA, a po kilku latach stworzyłem skrypt pt. *Podstawy improwizacji na akordeon*, który oparłem na historycznych melodiach z naszej małej ojczyzny”.

W ramach koncertu usłyszymy w jego wykonaniu połączenie muzyki latynoamerykańskiej z przoduującym tangiem argentyńskim Astora

Piazzolli, jazzu w stylu Richarda Galliano, polskiej muzyki klasycznej dwudziestego i dwudziestego wieku reprezentowanej przez twórczość Karola Szymanowskiego czy Wojciecha Kilara, wraz z ukłonem w stronę polskiej muzyki ludowej, zwłaszcza tej zainspirowanej Śląskiem, która wydaje się, jeżeli nie szaleństwem, to co najmniej chaosem. Z chaosu jednak i Wielkiego Wybuchu powstał wszechświat, a więc metoda ta musi mieć w sobie niepodważalny sens. Tu sprowadzi się on do połączenia tych, wydawałoby się, odległych muzycznie światów, tym jednym instrumentem, który z łatwością staje na wysokości zadań stawianych mu przez każdy z wyżej wymienionych stylów. Akordeon, nazywany też cyją, zapewni ich pełną harmonię.

Poza bogatym repertuarem, zarejestrowanym na płytach, POLACC i TRADYCYJA, zabrzmi również autorska *Suita śląska*, skomponowana przez Wyrostka. Tego wieczoru (10 maja, godz. 19.00) wachlarz emocji i ekscytujący pokaz muzycznej wirtuozerii zapewni wraz z solistą także jego zespół złożony z silnych osobowości scenicznych i muzycznych: wokalistka i multiinstrumentalistka Daria Kobierecka, gitarzysta i kompozytor jazzowy Daniel Popiałkiewicz, Stanisław Słowiński – jeden z najbardziej aktywnych skrzypków młodego pokolenia na polskiej scenie, oraz pianista Bogusław Kaczmar, basista Piotr Zaufal i perkusista Krzysztof Nowakowski. Muzykom towarzyszyć będzie AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy pod batutą Marka Mosia.

Agnieszka Lakner

Scena należy do Tych!

TERAZ gRAMY

Tychy znów rozbrzmiewają muzyką. Przed nami kolejna edycja wyjątkowego wydarzenia, które na dobre wpisało się w kulturalny krajobraz miasta – Dla Tych zagrają – Nowa Fala Tyskich Brzmień.

To coś więcej niż tylko konkurs muzyczny. To przestrzeń, w której młode zespoły mogą zaprezentować swój autorski materiał, zdobyć nowych słuchaczy i powalczyć o miejsce na dużych scenach. To także święto pasji, lokalnych emocji i twórczości płynącej prosto z serca.

W tegorocznej edycji aż dwadzieścia zespołów postanowiło zgłosić się do udziału w przeglądzie. To imponujący wynik i jasny sygnał, że w Tychach nie brakuje muzycznych osobowości. Każda kolejna edycja udowadnia, że miasto jest prawdziwą kuźnią talentów – pełną energii, odwagi i kreatywności. Tyski przegląd kapel staje się nie tylko ważnym przystankiem na muzycznej drodze lokalnych twórców, ale też miejscem, gdzie publiczność odkrywa zupełnie nowe, często zaskakujące brzmienia.

Finał tegorocznej odsłony zapowiada się emocjonująco. Już 9 maja 2025 roku Pub pod Browarem przy ul. Katowickiej 9 zamieni się w serce muzycznej eksplozji. Na scenie pojawią się finaliści: LEEPY, To-Ma-To, Fun-kin'Good, Svita oraz RÁT KING. Ich koncerty rozpoczną się o godz. 16.30 i potrwać aż do wieczora. Każdy z tych zespołów reprezentuje inny nurt i charakter, co gwarantuje niezwykle różnorodne muzyczne doznania – od funkowych rytmów, przez alternatywną energię, aż po rockową zadziorność. Po występach konkursowych, o godz. 20.30, na scenie pojawi się dobrze znany i lubiany Koniec Świata – zespół, który wielokrotnie porывał publiczność żywiołowymi koncertami. To doskonałe zwieńczenie dnia pełnego muzyki i emocji. Bezpośrednio po ich występie poznamy zwycięzców tegorocznego przeglądu.

Stawka jest naprawdę wysoka. Jury wybierze dwa zespoły, które zagrają podczas Święta Miasta Tychy – największej imprezy plenerowej w Tychach. Równie ważny będzie głos publiczności, to właśnie widzowie zdecydują, kto wystąpi w finale festiwalu Rock na Plaży 2025. To wyjątkowa okazja, by nie tylko słuchać, ale także aktywnie wspierać swoich faworytów.

Dla Tych zagrają to wydarzenie, które łączy pokolenia, buduje więzi i udowadnia, że lokalna scena muzyczna ma ogromny potencjał. Zapraszamy wszystkich, którzy chcą dać się porwać dźwiękom i emocjom – tych, którzy dopiero odkrywają muzyczną mapę Tychów, i tych, którzy dobrze wiedzą, że najpiękniejsze brzmienia często rodzą się tuż za rogiem.

Do zobaczenia pod sceną!

Daria Gawrońska
Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Foto: archiwum Filharmonii Śląskiej

Koncert, który przejdzie do historii

POZA RAMY

Filharmonia Śląska świętuje w tym roku osiemdziesiąte urodziny. Kulminacyjnym momentem obchodów będzie Wielka Gala Jubileuszowa 24 maja w Spodku w Katowicach. I będzie to wydarzenie, jakiego na Śląsku jeszcze nie było.

Wielka Gala Jubileuszowa to muzyczne widowisko, które połączy tradycję z nowoczesnością, emocje z technologią i klasykę z innowacją. A wszystko to z robiącym wrażenie rozmachem, zarówno w liczbach, jak i doborze treści. Pierwsza część wieczoru poświęcona będzie Wojciechowi Kilarowi. Zabrzmią jego najważniejsze dzieła, ale w zupełnie

nowej i niespodziewanej odsłonie. Znanym dźwiękom towarzyszyć będą industrialne maszyny i urządzenia. Na scenie pojawią się najprawdziwsze maszyny górnicze, które na ten jeden wieczór staną się instrumentami i uzupełnią swoimi brzmieniami muzykę Mistrza. I w takich właśnie specjalnych aranżacjach usłyszymy legendarne motywy filmowe – od lirycznego *Pana Tadeusza*, przez dramatyczną *Ziemię obiecaną* i przejmującą *Sól ziemi czarnej*, aż po pełną surowej energii *Orawę*. *II Koncert fortepianowy* Wojciecha Kilara wykona znakomity pianista Piotr Sałajczyk, a wieczór uzupełni *Sinfonia industrialna* Adama Wesołowskiego w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej.

To jednak dopiero początek atrakcji zaplanowanych na ten wieczór. Kulminacją gali będzie jedno z największych dzieł w historii muzyki – *VIII symfonia es-dur* Gustava Mahlera, znana jako *Symfonia tysiąca*. Gdy Mahler prezentował swoje dzieło we wrześniu 1910 roku w Monachium, orkiestra liczyła 171 muzyków, a towarzyszyły jej trzy połączone chóry, łącznie 850 śpiewaków i ośmiu solistów. Na czele tego muzycznego giganta stanął sam kompozytor.

115 lat później, w tak samo wielkiej obsadzie i z równie oszałamiającym rozmachem, *Symfonia tysiąca* zabrzmi po raz pierwszy w Polsce! Podczas koncertu 24 maja ponad tysiąc artystów połączy siły, by dosłownie wstrząsnąć katowickim Spodkiem. Na scenie pojawi się ośmiu światowej sławy solistów, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej pod batutą Yaroslava Shemeta, Chór Filharmonii Śląskiej oraz połączone chóry z całego województwa śląskiego. Tak ogromna liczba artystów w połączeniu z monumentalną muzyką sprawi, że ten wieczór na pewno przejdzie do historii.

Justyna Stolfik-Binda

KALENDARIUM
 MAJ 2025

312.00

SPOTKANIE

Święto Narodowe Trzeciego Maja

Parafia pw. św. Marii Magdaleny
 ul. ks. K. Damrota 62

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

417.00

KONCERT

Koncerty Magdaleńskie

T. Albinoni
 A. Vivaldi
 A. Piazzolla
 K. Jenkins
 W. Kilar
 J.S. Bach
 G. Fauré

Harmonia dźwięków: skrzypce i akordeon

Gabriela Kubarska – skrzypce
 Michał Kubarski – akordeon

Parafia pw. św. Marii Magdalen
 ul. ks. K. Damrota 62

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

616.30

WARSZTATY

Budżet Obywatelski

Wesołe dzieciaki – warsztaty dla dzieci z osiedla A

świeca na Dzień Matki

Parafia pw. Miłosierdzia Bożego
 ul. gen. W. Andersa 25

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 20 67
 mck@mck.tychy.pl

718.00

SPOTKANIE

Tury Kultury

Mirostaw Zbrojewicz

Prowadzenie: Marcin Michrowski

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

817.00

SPOTKANIE

Portrety Literackie

Magdalena Wala

Filia nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tychach
 ul. S. Batorego 9

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

817.00

WARSZTATY

Twórczy Relaks

Las w słoiku

Prowadzenie: Milena Maszewska, Eko Przystanek

Klub Wilkowyje MCK
 ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 691 770 344
 klub@mck.tychy.pl

818.00

SPOTKANIE

Dom jest jak człowiek

dr Monika Głosowicz

spotkanie z autorką książki *Pamiętniki kobiet z rodzin górniczych*

Muzeum Miejskie w Tychach
 pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Katarzyna Grobelna
 Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
 g.oleksy@muzeum.tychy.pl

916.30

KONCERT

Nowa Fala Tyskich Brzmień

Dla Tych zagrają 2025

koncerty konkursowe: LEEPY
 To-Ma-To
 Funkin'Good
 Svita
 RÂT KING
 gwiazda wieczoru: Koniec Świata

Pub pod Browarem
 ul. Katowicka 9

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

918.00

WERNISAŻ

Andrzej Dromert

Współrzedne

rzeźba, rysunek

Miejska Galeria Sztuki OBOK
 pl. K.K. Baczyńskiego 2

Miejska Galeria Sztuki OBOK

Wstęp wolny

Wystawa potrwa do 13.06.2025

918.00

SPOTKANIE

Tury Kultury

Olaf Lubaszenko

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

1010.00

SZACHY

Otwarty Turniej Szachowy w Wilkowyjach

Prowadzenie i sędziowanie: Kazimierz Stryjski

Klub Wilkowyje MCK
 ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy w dniu turnieju u sędziego

1011.00

OPROWADZANIE

Stadion Zimowy, jakiego nie znacie

gość specjalny: Michał Woźnica

zbiórka przed pubem sportowym Iglo
 ul. gen. Ch. de Gaulle'a 2

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Kamil Hajduk i Borys Kymona
 Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
 k.hajduk@tgs.tychy.pl

1018.00

STAND-UP

Gościnnie

Wojciech Cejrowski

Prawo dżungli

Teatr Mały w Tychach
 ul. ks. kard. A. Hlonda 1

STAO CEJROWSKI

100 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
 biletyna.pl, kupbilecik.pl

1019.00

KONCERT

Aukso Modern

AUKSO x Marcin Wyrostek

Marcin Wyrostek – akordeon
 Daria Kobieracka – wokół
 Daniel Popiałkiewicz – gitara
 Stanisław Słowiński – skrzypce
 Bogusław Kaczmar – fortepian
 Piotr Zaufal – bas
 Krzysztof Nowakowski – instr. klawiszowe
 AUKSO – Orkiestra Kameralna Miasta Tychy
 Marek Moś – dyrygent

Mediateka
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO - Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

50 zł, 70 zł

Bilety: ticketmaster.pl lub Mediateka (na godzinę przed koncertem)

1019.30

STAND-UP

Gościnnie

Wojciech Cejrowski

Trudne dzieciństwo

Teatr Mały w Tychach
 ul. ks. kard. A. Hlonda 1

STAO CEJROWSKI

100 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
 biletyna.pl, kupbilecik.pl

1115.00

FESTYN

Budżet Obywatelski

Festyn na Mąkołowcu

Parafia pw. św. Ojca Pio
 ul. Przepiórek 50

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

1117.00

KONCERT

Gościnnie

Uwierz jubileuszowy koncert Stanisławy Celińskiej

Stanisława Celińska – wokół
 Tomasz Bajerski – fortepian

Teatr Mały w Tychach
 ul. ks. kard. A. Hlonda 1

Agencja Wikart

125 zł

Bilety: kasa Teatru i kupbilecik.pl

1217.00

ANIMACJE

Bajkoopowiadacz

Król Maciuś

O!Teatr

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

1218.00

SPEKTAKL

Premiera

Proces

reż. Piotr Adamczyk,
 Młodzieżowy Zespół Teatralny GĘBA z MCK w Tychach

Miejskie Centrum Kultury w Tychach
 ul. Bohaterów Warszawy 26

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 20 61
 mck@mck.tychy.pl

1316.30

WARSZTATY

Budżet Obywatelski

Wesołe dzieciaki – warsztaty dla dzieci z osiedla A

team building, czyli ekoza-bawa z naturalnymi kłoc-kami z drewna

Parafia pw. Miłosierdzia Bożego
 ul. gen. W. Andersa 25

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 438 20 67
 mck@mck.tychy.pl

1319.00

SPEKTAKL

Gościnnie

Recepta na szczęście

Aleksandra Nieśpielak

reż. Aleksandra Nieśpielak
 O La La Teatr

Teatr Mały w Tychach
 ul. ks. kard. A. Hlonda 1

O! La La Studio Aleksandra Nieśpielak-Kubiak

125 zł

Bilety: biletowe serwisy internetowe

1410.00

WARSZTATY

Usłysz miasto – tyska opowieść zbiorowa

Prowadzenie: Paulina Pikiewicz i Radek Sirko

Muzeum Miejskie w Tychach
 pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
 k.grobelna@muzeum.tychy.pl

1418.00

SPOTKANIE

Tury Kultury

Tomasz Bednarek

Prowadzenie: Marcin Michrowski

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

1517.00

WYKŁAD

To jest sztuka!

Krzyk w ciszy Edvard Munch

Prowadzenie: Katarzyna Czapla-Durska

Pasaż Kultury Andromeda
 pl. K.K. Baczyńskiego 2

Miejska Galeria Sztuki OBOK

Wstęp wolny

1518.00

SPOTKANIE

Portrety Literackie

Marcin Magielewski

Prowadzenie: Anna Krawczyk

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
 al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

1711.00

KONKURS

Silesia Incognita 2025

finał Wojewódzkiego Konkursu Wiedzy o Regionie

Tyska Galeria Sportu
 ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

17

20.00

KONCERT

JAZZ Beatles by Imienowski Jazz Set

Tomasz Imienowski – gitara basowa
Bartosz Krzywda – fortepian
Michał Lasota – perkusja

Art Music Club
ul. Oświęcimska 53

Art Music Club Tychy

80 zł, 90 zł

Bilety: kupbilecik.pl, biletyna.pl

17

20.00

OPROWADZANIE

Stadion Miejski i Tyska Galeria Sportu wieczorową porą

Prowadzenie: Borys Kymona

Tyska Galeria Sportu
ul. Edukacji 7

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 515 717 430 (także SMSem)
k.hajduk@tgs.tychy.p

19

18.00

POKAZ FILMU

Andromeda – kino, jakie znamy

Dziewczyna z igłą (2024)

reż. Magnus von Horn

Pasaż Kultury Andromeda
pl. K.K. Baczyńskiego 2

Teatr Mały w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 32 780 32 03
pasazkulturyandromeda@teatrmaly.tychy.pl

20

18.00

SPOTKANIE

Tury Kultury

Andrzej Zieliński

Prowadzenie: Andrzej Kurdziel

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

21

17.00

SPOTKANIE

Budżet Obywatelski

Dzień Seniora na Sublach

Restauracja Rapsodia
ul. ks. K. Damrota 66

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy (od 7 maja): 32 438 20 60
mck@mck.tychy.pl

21

18.00

WARSZTATY

Kulturalna Środa

Koralowe serca

Prowadzenie: Maria Mazur-Cichy

Klub Urbanowice MCK
ul. Przejazdowa 8

Klub Urbanowice MCK

Wstęp wolny

22

17.00

WARSZTATY

Budżet Obywatelski

Warsztaty artystyczne dla dzieci na osiedlu T

ozdoba dla mamy

Szkoła Podstawowa nr 7 im. Powstańców Śląskich w Tychach
ul. L. Tołstoja 1

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy (od 8 maja): 691 770 344

23

18.00

SPOTKANIE

Świat na wyciągnięcie ręki

Podróż totalna: Ameryka Łacińska na rowerze 2013–2023

Opowiada: Wojciech Ganczarek

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Wstęp wolny

23

21.00

POKAZ FILMU

Kino Freelove

Ruchomy zamek Hauru (2004)

reż. Hayao Miyazaki

Ogród Miejskiego Centrum Kultury w Tychach
ul. Bohaterów Warszawy 26

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

23

11.00

WARSZTATY

Usłysz miasto – tyska opowieść zbiorowa

Prowadzenie: Paulina Pikiewicz i Radek Sirko

Muzeum Miejskie w Tychach
pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Paulina Pikiewicz i Radek Sirko
Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
k.grobelna@muzeum.tychy.pl

24

16.00

TYSKA NOC MUZEÓW

Zegródka w kastlikach

Podwieczorek w muzealnym ogrodzie

Muzeum Miejskie w Tychach
Pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Prowadzenie: Katarzyna Grobelna i Jakub Skucha
Zapisy: 887 450 212 (także SMSem),
k.grobelna@muzeum.tychy.pl

24

18.00

WERNISAŻ

Noc Muzeów

Tyski kalejdoskop. 20 lat Muzeum Miejskiego w Tychach

Muzeum Miejskie w Tychach
pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
g.oleksy@muzeum.tychy.pl

Kolejne oprowadzania:
24 maja, godz. 19.00 i 21.00
31 maja, godz. 16.00

Prowadzenie: Agata Berger-Połomska i Jakub Skucha, dr Patryk Oczko i Mateusz Miłoś, Ewelina Lasota i Filip Rybicki, Kamil Hajduk i Borys Kymona

25

15.00

KONCERT

Tyska Senioriada z TVS

Heksa na tropie Beboków, reż. Anna Bączek-Lieber, Teatr Trip

Alina Trzeciak
Bernadeta Kowalska
Duet Karo
Happy Jędrowski Show
Toby z Monachium
Prowadzenie: Nina Nocoń

Park Miejski Solidarności
al. Niepodległości 106

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

25

16.00

SPEKTAKL

Michele Riml

Seks dla opornych

reż. Adam Sajnuk, Teatr Mały w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

65 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
bilety.teatrmaly.tychy.pl

25

19.00

SPEKTAKL

Michele Riml

Seks dla opornych

reż. Adam Sajnuk, Teatr Mały w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

65 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
bilety.teatrmaly.tychy.pl

29

19.00

SPEKTAKL

Czwartek z Teatrem dla Dorosłych

Murray Schisgal

Się kochamy

reż. Tadeusz Hankiewicz
Akademicki Teatr Remont

Klub Wilkowyje MCK
ul. Szkolna 94

Klub Wilkowyje MCK

Wstęp wolny

Zapisy: 691 770 344
klub@mck.tychy.pl

30

19.00

SPEKTAKL

Premiera

Éric-Emmanuel Schmitt

Oskar i pani Róża

reż. Lech Mackiewicz, Teatr Mały w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

35 zł, 50 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
bilety.teatrmaly.tychy.pl

31

11.00

WARSZTATY

Usłysz miasto – tyska opowieść zbiorowa

Prowadzenie: Paulina Pikiewicz i Radek Sirko

Muzeum Miejskie w Tychach
pl. Wolności 1

Muzeum Miejskie w Tychach

Wstęp wolny

Zapisy: 887 450 212 (także SMSem)
k.grobelna@muzeum.tychy.pl

31

11.00

WARSZTATY

Aukso4Kids

Muzyka w teatrze: musical

Prowadzenie: Joanna Bronisławska

Mediatek
al. marsz. J. Piłsudskiego 16

AUKSO - Orkiestra Kameralna Miasta Tychy

30 zł

Bilety: ticketmaster.pl lub Mediateka na godzinę przed koncertem

31

14.00

FESTYN

Budżet Obywatelski

Dzień Dziecka

Paprocany
Ośrodek Wypoczynkowy

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

31

16.00

SPEKTAKL

Dzień Dziecka w Teatrze Małym

bracia Grimm

Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków

reż. Anna Białoń, Teatr Mały w Tychach

Teatr Mały w Tychach
ul. ks. kard. A. Hłonda 1

Teatr Mały w Tychach

25 zł, 40 zł

Bilety: kasa Teatru Małego
bilety.teatrmaly.tychy.p

31

21.00

POKAZ FILMU

Budżet Obywatelski

Ekipa z dżungli. Misja ratunkowa (2023)

plac zabaw w Żwakowie
ul. Nowa

Miejskie Centrum Kultury w Tychach

Wstęp wolny

Salvador Dali: Imaginarium

POLECAMY

Tichauer Art Gallery ma kolejny hit dla miłośników sztuki. Wernisaż wystawy *Salvador Dali: Imaginarium* zgromadził prawdziwe tłumy. Wystawę można oglądać do 28 września.

To już trzecia wystawa przygotowana we współpracy z Epicentrum Art Gallery z Opola. Wcześniej w Tichauerze można było oglądać prace Marc'a Chagalla i Pablo Picasso należące do zbiorów tej właśnie galerii.

„W zeszłym roku świętowaliśmy 100-lecie wydania *Traktatu o surrealizmie* Andre Bretona – przypomniał podczas wernisażu Damian Picz z Epicentrum Art Gallery. – Odbyla się z tej okazji wspaniała wystawa w Centrum Pompidou w Paryżu. Cieszę się, że możemy tu, w Polsce, w Tichauer Art Gallery kontynuować ten temat i przybliżyć Państwu nurt surrealizmu, do którego należy prezentowana kolekcja prac Salvadora Dalego”.

Na wystawie eksponowane są 92 prace graficzne Salvadora Dalego z limitowanych serii; w głównej mierze akwaforty, ale również prace wykonane techniką suchej igły. „Wiele z nich jest ręcznie podmalowanych akwarełą, więc jest to gratka i duża ciekawostka – podkreśla Damian Picz. – Są również prace wykonane w technice litografii. Co ważne, wszystkie prace sygnowane są ołówkiem przez Salvadora Dalego”.

Tytuł wystawy *Imaginarium* nawiązuje do niezwykle bogatego świata wyobrażeń jednego z najbardziej oryginalnych i kontrowersyjnych artystów XX wieku. „Dali był mistrzem nawiązań; do literatury, filozofii, mitologii. Każda jego praca przedstawia inną myśl, inne imaginarium, inną rzeczywistość. Ale razem tworzą one spójną całość, które przedstawia Dalego jako mistrza surrealizmu” – dodaje Damian Picz.

Oprócz twórczości Salvadora Dalego w Tichauer Art Gallery można w tej chwili oglądać inną wystawę, której wernisaż odbył się tego samego dnia (16 kwietnia). Swoje prace, wykonane przede wszystkim techniką ręcznego wycinania szablonu, prezentuje Bartłomiej Stypka. Są to głównie duże formaty, skoncentrowane na industrialnym krajobrazie i emocjonalnych – „dziecięcych” jak mówił sam artysta – wrażeń, jakie ten krajobraz wywarł na autorze; od zachwyty po przerażenie. Tytuł wystawy: *Summer Breeze*.

Sylvia Witman

Foto: Michał Wac

Czas ostatnich dni

POLECAMY

W Teatrze Małym w Tychach trwają próby do zaplanowanej na 30 maja premiery spektaklu *Oskar i pani Róża*. Znany tyskim widzom z głównej roli w spektaklu *Latarnik* – Lech Mackiewicz odpowiedzialny jest za reżyserię i adaptację powieści Érica-Emmanuela Schmitta. W rolę Oskara wcieli się James Malcolm, a partnerować mu będzie Alicja Stasiwicz jako pani Róża.

Spektakl oparty jest na kultowej już powieści. Dziesięcioletni Oskar spędza ostatnie dni życia w szpitalu, a towarzyszy mu wolontariuszka Róża. Choć historia chłopca chorującego na białaczkę wydaje się tematem niezwykle trudnym i delikatnym, to artyści podkreślają, że nie ma to być spektakl przytłaczający i smutny. Nie chcą mówić o tragedii, lecz o czasie – jego względności, intensywności i możliwościach, jakie daje każda chwila. Historia ma być prowadzona nieco innym tropem niż ten, który wybrzmiewa w literackim pierwowzorze. Twórcy zdecydowali się odświeżyć opowieść, koncentrując się na współdzieleniu trudów ostatnich dni życiowej drogi chłopca. „W naszej realizacji ma to być wspólna podróż, wspólna niepewność egzystencjalna. Róża i Oskar pomagają sobie nawzajem” – mówi reżyser. Owa podróż zamiast moralizować, ma zachęcać do współodczuwania, zadawania pytań, i pokazywać, że nawet w najtrudniejszym momencie można celebrować życie.

Róża, według założeń twórców, nie jest wszytkowiedzącą opiekunką, lecz kobietą po przejściach, która sama szuka sensu, duchowości, a może i Boga. Towarzyszy umierającemu chłopcu z własnymi wątpliwościami, lękami i pytaniami. Oskar z kolei nie ma być sprowadzony do roli „chorego dziecka”. To postać pełna sprzeczności – waleczna, zadziorna, doświadczona. Jego obraz odbiega od wyobrażenia o słodkim, niewinnym dziesięciolatku. To mały człowiek, który wiele już przeszedł. Oskar w spektaklu dojrzeje błyskawicznie, co widzi Róża, która powie do niego w pewnym momencie: „Ty chyba wiesz o życiu więcej niż ja”.

Tematem, od którego nie da się uciec w przedstawieniu, jest oczywiście śmierć, ale nie taka, jaką znamy z nagłówków czy telewizyjnych wiadomości. Twórcy celowo unikają taniej emocjonalności, nie chcą grać tragedią, tylko skupić się na jej osławianiu i życiu, jakkolwiek krótkie by ono nie było. Czas w tej opowieści nie ma być mierzony długością, lecz jakością

przeżywania. „Na co dzień wypieramy śmierć, chowamy pod liczbę – siedemnaście osób zginęło w wypadku, sto siedemdziesiąt utonęło podczas katastrofy promu – ale to przecież tylko liczby i wtedy śmierć traci swoją prawdziwą twarz. A kiedy ją zindywidualizujemy, jak w przypadku Oskara, to robi się naprawdę poruszająco” – wyjaśnia Lech Mackiewicz. Spektakl ma być więc wzruszający, ale także niosący nadzieję. „Naszym celem było zakończenie, które daje otuchę. Chcemy, żeby widzowie wychodzili z teatru wzruszeni, ale z uśmiechem” – dodaje reżyser. Zresztą już sam plakat spektaklu mówi wiele o tonie, w jakim ma być utrzymane przedstawienie: „plakat jest bardzo oniryczny, lekki, a na nim dwie postacie zaglądające do nieba” – mówią twórcy. Zdaje się więc, że to metafora nie tylko ciekawości, ale i nadziei, o której wspomina reżyser, która ma pozostać z widzami na długo po wyjściu z teatru.

Reżyser tyskiej inscenizacji *Oskara i pani Róży* – Lech Mackiewicz (którego sylwetkę prezentowaliśmy w 30 wydaniu „Ram Kultury”, kiedy to przygotowywał się do roli w *Latarniku*) pracuje nad spektaklem, jak sam podkreślił, z „dwójką swoich ulubionych aktorów”, których poznał dziesięć lat temu podczas realizacji przedstawienia *Ja ciebie też...* w Lubuskim Teatrze im. Leona Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Alicja Stasiwicz, wcielająca się w rolę pani Róży, znana jest zarówno z ról teatralnych, jak i filmowych. Widzowie mogą kojarzyć ją z seriali *Na Wspólnej* i *O mnie się nie martw*, a także z roli w filmie *Wariaci*, w reżyserii Jana Jakuba Kolskiego. Na co dzień związana jest z Teatrem Miejskim w Gliwicach. Natomiast James Malcolm, grający w spektaklu Oskara, popularność zdobył dzięki roli w serialu *Ślad*. Współpracował dotychczas m.in. z Teatrem Komedia w Warszawie, Teatrem Polskim w Poznaniu oraz Lubuskim Teatrem w Zielonej Górze. Za opracowanie muzyczne spektaklu odpowiedzialny jest Damian Neogenn Lindner, scenografię stworzy Natalia Kołodziej, a reżyserią światła zajmie się Dariusz Biernat. Warstwę wizualną wzbogacą projekcje autorstwa Bartosza Dziuby, a ruch sceniczny i choreografię przygotowuje doskonale znany w naszym mieście Misza Czorny.

Choć premiera spektaklu *Oskar i pani Róża* przypada na sam koniec maja, na chwilę przed Dniem Dziecka, nie ma to być jednak spektakl tylko dla młodych widzów. Według zapewnień twórców to opowieść skierowana zarówno do młodzieży, jak i dorosłych widzów – niezależnie od wieku. Historia Oskara ma oswajać to, czego się boimy, ale mówić również o tym, jak ważny jest dany nam czas, który trzeba nauczyć się w pełni wykorzystać. Nawet krótkie życie może być dobre i wartościowe. A teatr jest doskonałym miejscem, żeby nieustannie o tym przypominać.

Marcin Stachoń

Zespół Muzeum Miejskiego w Tychach (od lewej): Borys Kymona, Mateusz Miłoś, dr Patryk Oczko, Filip Rybicki, Agnieszka Czyżewska, Katarzyna Grobelna, Monika Patalas, Agnieszka Woszczyńska, Aleksandra Matuszczyk, Gabriela Oleksy, Oliwia Koszyk, Agata Berger-Połomska, Jakub Skucha, Ewelina Lasota, Kamil Hajduk, Artur Pławski. Fot. Artur Pławski

20 lat minęło jak jeden wernisaż

TRZECIM OKIEM

W Starych Tychach, przy placu Wolności 1, mieści się instytucja, która od dwudziestu lat konsekwentnie realizuje misję dokumentowania, popularyzowania i upowszechniania historii miasta. W tym roku zaprasza mieszkańców i mieszkańców do wspólnego świętowania!

Trudno o lepszy pretekst do bliższego poznania Muzeum Miejskiego w Tychach niż okrągły jubileusz. Idealną ku temu okazją będzie wystawa *Tyski kalejdoskop. 20 lat Muzeum Miejskiego w Tychach*, prezentująca najciekawsze i najbardziej różnorodne obiekty ze zbiorów instytucji. Jej uroczyste otwarcie zaplanowano na sobotę 24 maja 2025 roku, na godzinę 18.00, z możliwością zwiedzania aż do godziny 22.00 – w ramach zaplanowanej na ten dzień Tyskiej Nocy Muzeów .

Choć to właśnie wystawy są najbardziej efektywnym elementem działalności muzeum, jego oferta wykracza daleko poza wernisaże. I to nie tylko

przy okazji rocznic. Warsztaty rodzinne, lekcje muzealne, spacerzy tematyczne i spotkania autorskie – to tylko część bogatego programu, który muzeum kieruje do mieszkank i mieszkańców miasta. Za jego przygotowanie i realizację odpowiada zespół doświadczonych specjalistów, dla których wystawa jest nie tylko zwieńczeniem pracy, ale również jednym z wielu codziennych zadań.

A co dzieje się w muzeum wtedy, gdy akurat nie trwają przygotowania do wydarzeń? Wówczas uwaga zespołu koncentruje się na pracy za kulisami – opracowywaniu dokumentów archiwalnych, analizie fotografii, zabezpieczaniu zbiorów czy przygotowywaniu materiałów do kolejnych publikacji. Równolegle toczy się jednak równie istotna część działalności: codzienna współpraca z mieszkankami i mieszkańcami miasta.

Muzealnicy spotykają się z tyszankami i tyszanami podczas kwerend terenowych, pozyskując nowe eksponaty i realizując projekty badawcze. Prowadzą rozmowy z darczyńcami, dzięki którym możliwe jest nieustanne poszerzanie muzealnej kolekcji. Odpowiadają także na pytania napływające drogą mailową i telefoniczną, reagują na każdą pojawiającą się prośbę.

Wszystkie te działania to codzienne obowiązki pracowników Działu Historii Miasta, Działu Urbanistyki, Architektury i Sztuk Wizualnych, Działu Fotografii, Działu Etnologii oraz Oddziału Tyska Galeria Sportu. Ale muzealny zespół to nie tylko oni – to również pracownicy Działu Edukacji i Promocji, Działu Administracji, a także dyrektor instytucji, Aleksandra Matuszczyk. To dzięki ich zaangażowaniu, wiedzy i nieocenionej pracy muzeum nie tylko trwa, ale nieustannie się rozwija i dociera do coraz szerszego grona odbiorców. W realizacji swojej misji wspierane przez sprawdzonych i kompetentnych współpracowników zewnętrznych – badaczy, edukatorów, artystów, ekspertów i pasjonatów lokalnej historii – których doświadczenie i umiejętności stanowią integralną część wielu muzealnych działań.

Jakub Skucha
Muzeum Miejskie w Tychach

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

TM teatr mały
tychy

WATKOTY TEATR
Wedociąg
Tyskie

WIOSNA W TEATRZE MAŁYM

Michele Riml

SEKS DLA OPORNYCH

25 maja 2025, g. 16.00, 19.00

Éric-Emmanuel Schmitt

Oskar i pani Róża

30 maja 2025, g. 19.00 PREMIERA

1 czerwca 2025 g. 19.00

DZIEŃ DZIECKA W TEATRZE MAŁYM

31 maja – 1 czerwca 2025